

ZPRAVODAJ VESELICE

prosinec 2012 • 39

1. Slovo starosty obce
2. Plnění rozpočtu obce za leden - září 2012
3. Výsledky říjnových voleb
4. Stav přípravy a problémy výstavby splaškové kanalizace
5. Z činnosti SDH Veselice
6. Aktivity na Veselickém dvoře
7. Výsledky Zem. a. s. Březno za rok 2011
8. Ptactvo našeho blízkého okolí (Sýkora parukářka)
9. Za zvířít našich polí, luk a lesů (Medvěd brtník)
10. O koních a lidech kolem nich
11. Veselická náves
12. Kostecké panství a obec Veselice
12. Říše věčného klidu
13. Kramářská píseň o Veselici z roku 1869
14. Černá kronika obce
15. Informace o životě v naší obci a okolí
16. Informace z činnosti Obecního úřadu Veselice
17. Z činnosti SPOZ
18. Přání k 80. narozeninám předsedy redakční rady ZV
19. Společenská kronika
20. Čtenářské dopisy a ohlasy
21. Příspěvatelé na časopis
22. Dějiny adventu a vánoční úvaha
23. Tiráž

SLOVO STAROSTY OBCE

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

V dnešním vydání Zpravodaje Veselice vás budu informovat o dalším průběhu prací v nápravě jakosti vody v obecním vodovodu.

Po jednáních s Krajskou hygienickou stanicí v Mladé Boleslavi byla podána žádost o vypracování odborného posudku – hodnocení zdravotních rizik z pitné vody se zvýšenou koncentrací dusičnanů ve veřejném vodovodu Veselice. Tato žádost byla zaslána na Státní zdravotní ústav oddělení hygieny životního prostředí v Praze. Nedílnou součástí této žádosti je další smlouva o dílo s firmou Ochrana podzemních vod s. r. o. se sídlem v Praze. Předmětem této smlouvy je hydrogeologický průzkum za účelem objasnění zdroje znečištění podzemní vody a získání podkladů k zajištění náhradního zdroje vody pro veřejný vodovod.

Tato firma bude provádět pasportizaci a zaměření studní, odběry a analýzy vzorků vod a vyhodnocení celé zakázky závěrečnou zprávou. Práce budou probíhat koncem roku. Doufám, že povedou k objasnění důvodu nepříznivého stavu vody. O výsledcích Vás budu informovat.

Stále se hledají noví členové redakční rady Zpravodaje Veselice, nebo alespoň dopisovatelé, autoři třeba malých článků, dobrých nápadů.

Na dalších stránkách najdete články našeho rodáka – nového dopisovatele – Ladislava Matouška ze Židněvsí. Jsou zde samozřejmě další zajímavé příspěvky z pera stálých dopisovatelů i členů redakční rady. Touto cestou děkuji všem, kteří se na celém obsahu a vydání tohoto čísla podílejí.

Dále také velmi oceňuji práci sboru dobrovolných hasičů a to jak v péči o svěřenou požární techniku, tak i v přípravě na soutěže v požárním sportu, kde se pravidelně zúčastňují okrskové soutěže 22. okrsku, nebo vyjíždějí na další soutěže. Při letošní okrskové soutěži v Prodašicích se bohužel vážně zranila Kristýna Janurová. Tímto jí děkuji za účast v soutěži a přeji brzké uzdravení. Všechna naše družstva dosáhla velmi dobrých výsledků

Od začátku října probíhají přípravy na volbu prezidenta České republiky, která se bude konat ve dnech 11. a 12. ledna 2013. Případné druhé kolo pak 25. a 26. ledna 2013. Hlasovací lístky budou voličům doručeny předem s dostatečným předstihem.

Závěrem vám, milí čtenáři, přeji jménem svým i jménem členů redakční rady a Zastupitelstva obce Veselice klidné a spokojené prožití vánočních svátků a šťastné vykročení do nového roku 2013.

Miroslav Pažout, starosta obce

PLNĚNÍ ROZPOČTU OBCE LEDEN – ZÁŘÍ 2012

	rozpočet 1 - 9/2012 (původní)	skutečnost	% plnění
PŘÍJMY (některé položky)			
Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	200 000,00	162 962,35	81,5
Daň z příjmu FO ze sam. činnosti	310 000,00	2 161,98	0,7
Daň z příjmu FO z kap. činnosti	15 000,00	7 623,70	117,15
Daň z příjmu právnických osob	200 000,00	84 994,47	92,5
DPH	500 000,00	316 327,19	63,3,0
Poplatek za likvidaci TKO	80 000,00	52 715,00	65,9
Poplatek ze psů	2 000,00	1 290,00	64,5
Správní poplatky	500,00	140,00	28,0
Daň z nemovitosti	205 000,00	136 479,53	66,6
Pitná voda – vodné	35 000,00	36 510,00	104,3
Úroky z vkladů	20 000,00	20 468,20	102,3
Neinvestiční příj.- dot. ze SR na správu	48 100,00	36 090,00	75,0
CELKEM PŘÍJMY	1 639 980,00	1 231 172,33	75,1

	rozpočet 1 - 9/2012 (původní)	skutečnost	% plnění
VÝDAJE (některé položky)			
Pitná voda	57 000,00	19 684,00	34,5
Odvod a čišťení odpadních vod	891 000,00		
Předškolní zařízení	5 000,00	5 690,00	113,8
Základní školy	55 000,00	51 916,00	94,4
Místní rozhlas	10 000,00		
Záležitosti kultury	10 000,00	1 784,00	17,8
Veřejné osvětlení	55 000,00	40 541,00	73,7
Sběr a svoz komunálního odpadu	90 000,00	91 664,00	101,8
Požární ochrana (dobrovolná část)	35 000,00	5 740,00	16,4
Zastupitelstva obcí	145 000,00	95 408,00	65,9
Činnost místní správy	210 000,00	162 032,88	77,2
Služby peněžních ústavů	12 000,00	8 896,00	74,1
CELKEM VÝDAJE	1 640 000,00	563 671,88	34,80

Marcela Šafránková

VÝSLEDKY ŘÍJNOVÝCH VOLEB

Výsledky voleb do Zastupitelstva Středočeského kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012

Počet osob zapsaných	
do výpisu ze stálého seznamu voličů	107
Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	55
Počet odevzdaných úředních obálek	55
Počet platných hlasů	50
Volte pravý blok	1
Suverenita	1
TOP 09 a Starostové pro Středočeský kraj	4
KSČM	14
ČSSD	19
ODS	8
Dělnická strana sociální spr.	2
Česká pirátská strana	1

Voleb se zúčastnilo 51,4% voličů zapsaných do výpisu ze stálého seznamu voličů.

Výsledky voleb do Senátu PČR konaných ve dnech 12. a 13. října 2012 (1. kolo)

Počet osob zapsaných	
do výpisu ze stálého a zvláštního seznamu celkem	107
Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	50
Počet odevzdaných úředních obálek	50
Počet platných hlasů	45

Adolf Beznoska	7
Jiří Somberg	3
Václav Jakubec	12
František Petrtýl	3
Karel Stanner	1
Jaroslav Miltner	3
Jaromír Jermář	16

Voleb se zúčastnilo 46,7% voličů zapsaných do výpisu ze stálého a zvláštního seznamu celkem.

Výsledky voleb do Senátu PČR konaných ve dnech 19. a 20. října 2012 (2. kolo)

Počet osob zapsaných	
do výpisu ze stálého a zvláštního seznamu celkem	107
Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	44
Počet odevzdaných úředních obálek	44
Počet platných hlasů	44

Adolf Beznoska	10
Jaromír Jermář	34

Voleb se zúčastnilo 41,2% voličů zapsaných do výpisu ze stálého a zvláštního seznamu celkem.

Marcela Šafránková

STAV PŘÍPRAVY A PROBLÉMY VÝSTAVBY SPLAŠKOVÉ KANALIZACE

Pro stavbu kanalizace v naší obci bude zapotřebí velká finanční částka. To, jak velké dotace od Ministerstva zemědělství obec získá, se stále ještě neví. Dotace má pro nás zajistit firma API Consulting s. r. o. se sídlem Vodárenská 2378 v Kladně. Poslední zpráva, kterou jsem od JUDr. Antonína Krejčího obdržel, zní takto:

„Ke kanalizaci sděluji, že v současné době není žádný dotační titul ze kterého by šlo financovat vaši kanalizaci (vzhledem k velikosti obce a finanční náročnosti akce). Dle mých interních informací se chystá nový dotační titul na Ministerstvu zemědělství. Ve čtvrtek 8. 11. 2012 jsem hovořil s kolegou Punčochářem, vrchním ředitelem vodo- hospodářské sekce MZe. Dle jeho informací se muselo

v jednáních o přidělení finančního limitu na nový program MZe čekat, jak dopadne jednání o novém státním rozpočtu. Tento týden budou jednání mezi MZe a MF znovu obnovena. Pravidelně to sleduji a jakmile bude rozpočet schválen a nový Program MZe bude spuštěn, ihned se ozvu a budeme pracovat na žádosti. Pokud by se objevil jiný dotační titul platí to, co jsem napsal výše. Lituji, že Vám nyní nemohu sdělit příznivější informace.“

Tolik z dopisu JUDr. A. Krejčího. I nám je toto velmi líto a to i proto, že nás tento projekt stál již nemalou finanční částku, a jak to bude dál, zatím nikdo neví.

Miroslav Pažout, starosta obce

Z ČINNOSTI SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VESELICE V ROCE 2012

Rok 2012 někteří hasiči zahájili účastí na 4. ročníku novoročního pochodu v omezeném rozsahu po okolí Veselice. Účast na novoročním pochodu byla nižší než v předcházejícím ročníku, zřejmě vzhledem k velmi nepříznivému počasí doprovázenému ještě deštěm.

V únoru jsme pořádali Výroční valnou hromadu Sboru dobrovolných hasičů Veselice ve veselické hospůdce. Na valné hromadě jsme zhodnotili výsledky a činnost v uplynulém roce a naplánovali činnost na rok 2012.

Koncem března jsme, dle potřeby obce, prováděli požer a následný úklid větví po prořezu lípy na návsi provedeném odbornou firmou. Dále jsme prořezávali stromy a křoví kolem cesty od vodárny k rybníku. Část větví jsme navozili na hromadu k rybníku a poslední dubna byly využity k organizovanému pálení čarodějnic. V dubnu jsme připravovali hasičskou cisternu na technickou prohlídku, která po drobných opravách byla úspěšná.

Koncem května jsme se zúčastnili schůze 22. okrsku v Prodašicích z důvodu přípravy a organizace okrskové soutěže v této obci. Po bouřlivé diskusi jsme se nakonec domluvili na termínu konání okrskové soutěže až na 8. září 2012 v Prodašicích. Poté jsme připravovali techniku a mužstvo na hasičské soutěže. V červnu jsme vyčerpávali studnu v areálu zdejšího statku.

Dne 30. června se naši hasiči zúčastnili 3. ročníku soutěže v netradičním požárním útoku na Dobšíně. Naše sestava na přední přičky nedosáhla a skončila na osmém místě, což je lepší umístění než v uplynulých ročnících.

V sobotu 8. září jsme odjeli na okrskovou hasičskou soutěž do Prodašic v počtu dvou družstev mužů a jednoho družstva žen.

Soutěž probíhala na velmi nerovném terénu, za účasti šesti družstev mužů, tří družstev žen a jednoho družstva dětí z domácích Prodašic.

V kategorii žen zvítězily ženy Řitonic před Prodašicemi a Veselicí.

V kategorii mužů bylo pořadí následující: 1. Skyšice, 2. Ledce, 3. Veselice II, 4. Veselice I, 5. Ujkovice, 6. Prodašice. Po dlouhých letech se nezúčastnili soutěže muži Řitonic. Stinnou stránkou celé soutěže bylo těžké zranění naší hasičky Kristýny Janurové, která si při zdolávání překážky na druhém úseku štafety, vinou nerovného terénu, přivodila komplikovanou zlomeninu nohy. Na místo přijelo přivolané vozidlo rychlé záchranné služby. Ještě týž den se Kristýna podrobila operaci, přičemž její rekonvalescence bude trvat několik měsíců. Tímto jí přeji brzké uzdravení.

Po soutěži jsme před veselickou hospůdkou, za přispění nového majitele veselického statku Tomáše Fraňka, uspořádali posoutěžní posezení, které se protáhlo do pozdějších nočních hodin.

Zástupci našeho sboru se též zúčastnili všech okrskových schůzí a starosta sboru Miloslav Bulíř všech okresních hasičských schůzí. Dále se také hasiči podíleli na různých společenských, sportovních a kulturních akcích, které v obci proběhly v tomto roce.

V příštím roce 2013 uplyne 115 let od založení Sboru dobrovolných hasičů Veselice. U příležitosti výročí této významné události našeho sboru, proběhne v naší obci 8. června 2013 od 13 hodin Okrsková hasičská soutěž a následná oslava k tomuto významnému výročí. Tímto bych chtěl všechny hasiče, občany, rodáky, příznivce a přátele obce, na tyto oslavy 115. výročí založení sboru, pozvat.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem hasičům za reprezentaci obce na soutěžích a za práci ve sboru, kterou vykonávají ve svém volném čase.

Do nového roku 2013 přeji všem hasičkám, hasičům, našim příznivcům a všem občanům hodně zdraví, spokojenosti, dobré nálady a pohody.

František Pažout

AKTIVITY NA VESELICKÉM DVOŘE

Vážení přátelé, jsem rád, že mám příležitost opětovně vás oslovit. Děkuji za vaši velkou podporu, kterou mi tlumočila redakce vašeho časopisu Zpravodaj Veselice.

Na naší veselické farmě se v průběhu léta událo poměrně mnoho změn. Začali jsme opravovat některé objekty. Část jednoho z nich musela být místo opravy nakonec zbourána, neboť hrozilo jeho sesutí. Podařilo se nám však

alespoň zachránit spodní část tohoto objektu, který jsme na zimu stáhli novým železobetonovým věncem a příští rok se pokusíme jeho opravu dokončit.

Rovněž jsme chtěli rozebrat původní stodolu a z pís-kovcových kvádrů pak postavit novou stavbu. Pískovec se však ukázal vlivem času značně poškozený a tak jsme museli použít klasické cihly. Na půdorysu bývalé stodoly již vzniká přednáškový sál s několika pokoji pro ubytování účastníků kurzů nebo např. škol v přírodě. Rád bych, aby se tato část farmy stala kulturně-společenským centrem pro obec a široké okolí.

Hodně jsme pracovali také na oživení půdy. Konkrétně jsme udělali na pozemcích mělké příkopy, které budou sloužit k zadržování vody v krajině a tedy zlepši zásobování vodou budoucí pole i celou krajinu. Současně tak vzniká velká plocha k osázení jejích okrajů původními keři, které poskytnou ochranu užitečným ptákům, zvěři a hmyzu. Těmito opatřeními se nám tak v některých částech pozem-ků podařilo zabránit erozi půdy.

Nedávno jsme na některých místech také prokypřili půdu podrytím. Jen jako perličku uvádím, že půda je tak zhutněná, že se na některých místech až protáčely pásy buldozeru, který nakonec musel být nahrazen výkonným traktorem, který však nebyl schopen pole podryt více než 20 cm.

V současné době se snažíme oživit půdu přidáním dal-ší organické hmoty a doplnit zásobu chybějících minerál-ů. Budeme pěstovat všechny plodiny organickým způso-bem a proto se budeme maximálně věnovat přípravě půdy a jejímu optimálnímu zpracování.

Těšíme se na jaro, kdy začneme se sázením ovc-ných stromků a s pěstováním zeleniny. Farma by měla po nějakém čase prodávat zeleninu a ovoce formou známých bio bedýnek a zájemcům prodejem přímo z farmy. Část produkce chceme zpracovávat na potravinové výrobky. K tomuto účelu poslouží bývalý kravin, který snad i s pod-porou dotací opravíme.

V současné době již můžeme zákazníkům nabídnout palivové dřevo, především z tvrdých dřevin dub a habr. Sklidili jsme také nějaké ořechy i s pomocí hasičů, za což jim i touto cestou velice děkuji.

Předpokládáme, že v příštím roce zaměstnáme něko-lik pracovníků na stálý pracovní poměr a také i brigádníky, zejména na pěstování zeleniny a bylinek.

Letošní zima bude na farmě ještě bez významnějších aktivit, ale věřím, že tak to bude již naposled.

Všem obyvatelům obce a jejímu okolí naopak přeji zimu plnou aktivity, radosti, zdraví a spokojenosti.

Mgr. Tomáš Franěk

VÝSLEDKY ZEM. A. S. BŘEZNO ZA ROK 2011

Rok 2011 dopadl pro Zemědělskou a. s. Březno dobře a to s výsledným ziskem 3,1 mil. Kč.

Rostlinná výroba:

Hospodářský rok 2011 začal již na podzim roku 2010, kdy bylo zaseto 1 358 ha ozimů, z toho 690 ha ozimé pše-nice, 266 ha ozimého ječmene a 402 ha ozimé řepky. Tyto výměry ozimých plodin zůstávají již několik let stabilní, neboť vyhovují rozložení veškerých prací.

Na jaře v roce 2012 bylo zaseto 206 ha kukuřice, 173 ha vojtěškotrávy a 72 ha cukrovky.

Výnosy v rostlinné výrobě byly, až na ozimou řepku, dobré. U cukrovky a kukuřice dokonce rekordní.

Živočišná výroba:

Hlavní komoditou v roce 2011 byla opět produkce mlé-ka. Bylo dodáno 3 834 386 litrů mléka, což bylo o 4,9% více než v roce 2010. Rovněž i průměrná cena byla vyšší a to o 0,91 Kč na litr.

Stanovená mléčná kvóta nebyla překročena.

Produkce mléka se stala pro podnik ekonomicky dlou-hodobě stabilizujícím prvkem. Chov krav je také podmín-kou kvalitního postupu, udržení půdní úrodnosti a hlavně zdrojem pravidelných příjmů v průběhu celého roku.

Stavy skotu k 31. 12. 2011 byly následující:

dojnice - 399 ks, vys. jalovice - 50 ks, sav. telata - 114 ks, telata odstavená - 105 ks, jalovice v OMD - 212 ks, býci ve výkrmu - 115 ks, plemenný býk - 1 ks.

Prodej v této komoditě byl v roce 2011 následující:

mléčná telata (býčci) - 122 ks o prům. hmotnosti 72,8 kg a prům. ceně 58,9 Kč/kg

jatečné krávy - 133 ks o prům. hmotnosti 536 kg a prům. ceně 25,56 Kč/kg

jatečné jalovice - 10 ks o prům. hmotnosti 467 kg a prům. ceně 27,51 Kč/kg

jateční býci - 72 ks o prům. hmotnosti 680 kg a prům. ceně 42,43 Kč/kg.

Chov prasat byl prvním rokem s nulovou produkcí. Příčinou je naprostá ekonomická nerentabilita chovu v této komoditě.

Investiční činnost:

V roce 2011 začala firma opět více investovat a to hlav-ně do modernizace jak rostlinné, tak i živočišné výroby.

Byly nakoupeny tyto stroje a zařízení:

Lis na kulaté balíky New Holland, Zastýlací vůz na slá-mu, Tažený postřikovač Berthoud, Manipulátory Schaffer 2 ks, Nádrž na mléko včetně chlazení, Traktor New Holland.

V roce 2011 byly také podány dvě žádosti o dotace na realizaci projektu modernizace živočišné farmy Židněves. Cílem projektu je navýšení stavu krav ze 400 na 500 kusů.

Výhled na rok 2012

Výhled hospodaření v roce 2012 se jeví cel-kem pozitivně a pokud budou klimatické podmín-ky přijatelné, ekonomický výsledek by měl být opět kladný.

Článek z výroční zprávy firmy zpracoval: Ing. Jiří Campř

PTACTVO NAŠEHO BLÍZKÉHO OKOLÍ

Sýkora parukářka (*Parus cristatus*)

Sýkora parukářka je přísně vázána na lesní prostředí, hlavně na jehličnaté lesy. Ve smíšených lesích žije jen zřídka. S příchodem zimy a napadnutí sněhu se však tyto sýkory objevují i na krmítkách u lidských obydlí. Poznáme je podle nápadné chocholky, hlavně u starších ptáků.

Tato sýkora má zpravidla jen jednu snůšku a to v dubnu či květnu. Na 6 až 7 vajíčkách pak sedí 13 až 15 dní. Mláďata zůstávají v hnízdě 17 až 20 dní. Hnízdění může být v opuštěných hnízdech veverek a větších dravců. Jen málokdy zahnízdí v ptačích budkách. Tam kde jsou bud-

ky pro sýkory vyvěšovány, tak ty zpravidla osídluje sýkora koňadra a parukářka mizí pryč.

Potravou pro sýkory parukářky je různý hmyz, pavouci ale také semena.

Tato sýkora není pták stěhovavý a zůstává u nás po celý rok.

Je to pták krásný a užitečný a proto si zaslouží naši celoroční ochranu.

Josef Antoš - Řitnice

ZA ZVĚŘÍ NAŠICH POLÍ, LUK A LESŮ

Medvěd brtník (*Ursus arctos*)

Medvěd brtník je šelma, která se u nás zpravidla vyskytuje jen v Beskydách, na hranicích se Slovenskem. Obývá husté lesy, kde si buduje svůj brloh, zpravidla mezi skalisky či pod vývraty stromů.

Při své velikosti, která dosahuje i přes 200 kg, je typickým všežravcem. Nemůže si totiž dovolit opovrhnout něčím co je k snědku. V poslední době se stává, že zejména mladí jedinci se dokonce naučili hledat potravu v popelnících horských hotelů. Tím se bohužel stávají nebezpeční i lidem. Také se však stává, že zejména

starší samci se specializují na masitou potravu a pak způsobují škody na pasoucích se stádech dobytka a ovcí. Rovněž nezanedbatelné jsou také škody na nezabezpečených včelstvech. Po zimním spánku vyhladovělý medvěd vyhledává i zbytky padlé zvěře, která zahynula v zimě.

Medvěd často působí neohrabaným dojmem, což je mýlka, neboť na kratší vzdálenost je velice rychlý, dobře plave a také šplhá po stromech. Má vynikající čich i sluch; poměrně slabší má zrak. Člověku se raději vyhýbá. Nebezpečné je však setkání s medvědicí, která vede malá medvíďata.

Zbarvení těchto medvědů je velice variabilní. Od světlé, přes kávově hnědou až k tmavé, téměř černé. Malá medvíďata mají často bílý límec pod krkem.

Zajímavá je u tohoto medvěda prodloužená doba březosti, která trvá 8-9 měsíců. Po nich, v zimních měsících, medvědice v brlohu vrhá dvě i více mláďat. O mláďata se velice úzkostlivě stará.

Vzhled medvěda brtníka, který je častým chovancem mnoha zoologických zahrad je všeobecně znám a není třeba se o něm více zmiňovat. Zmínit se však je třeba o tom, že poslední opravdu divoký medvěd byl v Čechách zastřelen v roce 1856.

Miloslav Konývka, hajný - Záhuby

O KONÍCH A LIDECH KOLEM NICH

Kůň, který odedávna patřil na vesnici k selskému způsobu života, nám zmizel, takřka před očima, v průběhu jedné generace sedláků. Odešla z našich řad generace sedláků, která koně, o kterých si budeme povídat, ve svých chalupách s láskou chovala a nade vše milovala. V nadpise jsem uvedl koně na prvním místě, to ne proto, že bych si lidí kolem nich vážil méně, ale proto, že sedlák koně mnohdy upřednostňoval před sebou samým. Kůň byl pro sedláka nejen jako prostředek pro hospodaření na své chalupě, ale i jeho blízkým partnerem. Byl pro něho vším. Když se někam s koňmi vyjíždělo za prací, dál od domova, příkladně do lesa, nebo na delší cestu, muselo se předem vše pro koně řádně nachystat. Oves, seno, deky na přikrytí

koní, to když se po práci zastavili, nepromokavé celty proti dešti, řetězy pro případ problémů s povozem a do kapsy pořádný nůž jako nutný prostředek k přeřezání prostraňků a vyproštění koní při nepředvídané kolizi s povozem. Vždy před vyjížděnkou spřežení byla provedena kontrola okování koní. Drobné závady si sedlák opravil sám, ale úpravu

kopyt a překování svěřoval vždy místnímu kováři a podkováři panu Pavlu Cidlinovi. Velká péče byla také věnována postrojům. Kůže na nich byla pravidelně natírána krémem a leštěna. Mosazná kování a ozdobné prvky postroje byly naleštěny sidolem. Naleštěný postroj byl vizitkou sedláka. Sedláci své koně vychovávali doma z hříbat vlastního chovu nebo je kupovali na koňských trzích.

Počátkem 50. let minulého století bylo na Veselici v 16 chalupách a u dvora přibližně 32 koní. Je to odhad dle paměti, bez zjišťování v evidenci. V chalupách převládali koně v páru, někde byli po jednom, někde po třech a u dvora byly tuším dva páry koní. Koňské potahy sloužily hlavně pro potřeby obdělávání chalupních polí a k nákladní dopravě. Samozřejmě i pro potěchu při vyjíždkách svých majitelů. V zimě, kdy nebylo pro koně tolik práce, využívali je hospodáři v lese při těžbě dřeva a také v pluzích při vyhrnování sněhu na silnicích. Když nebylo ani to, tak se s koňmi jen tak vyjíždělo se saněmi. To aby koně byli v pohybu a nezchromly. Ty vyjíždky na saních se nám dětem moc líbily.

V dobách minulých, v dobách robotní povinnosti, byly potahy využívány i pro potřeby feudálního pána. Tak na příklad v zápise Jána Buriana z gruntu č. 8 (Matouškovo), z roku 1842 je zapsaná robotní povinnost na domousnickém panství: „Potažní robota 1x každotejdně jeden a půl dne s párem koní“. V historických zápisech z Kostecka, z období před rokem 1719, jsou uváděny robotní povinnosti, takzvané daleké fůry, čímž se myslely cesty po rozlehlém panství, třeba do Prahy, nebo do Podkrkonoší. Tam se jezdilo převážně v zimě, se saněmi. Pro srovnání obtížnosti cesty, se tam jelo s koňským trojspřežím, které vezlo 5 korců obilí. To je necelých 5 hektolitrů.

Koně rovněž podléhali branné evidenci. Na takovou kontrolu koní pro případ mobilizace si vzpomínám z doby docházky do řitonské školy. Stanoviště bylo před školou a sedláci jednotlivě předváděli koně ke kontrole před vojenskou komisí.

Koncem třicátých a začátkem čtyřicátých let minulého století se někteří chovatelé koní, hlavně ti mladší, sdružovali do Selské jízdy. Byla to organizace, která sdružovala chovatele koní. Posláním této organizace byl hlavně chov koní, organizování soutěží a závodů a zajišťování kulturní činnosti, hlavně staročeských dožínků. Pokud si vzpomínám z vyprávění, tak z Veselice patřil k Selské jízdě, můj otec Josef Matoušek, můj strýc Josef Rýdl a pan Václav Moc. Příslušníci selských jízd měli vlastního

koně, vlastní kroj a sedlo s postrojem. Posledním kulturním vystoupením jmenované Selské jízdy z Veselice, ale již ne pod jejím jménem, bylo vystoupení v divadelním představení Jánošík. Divadlo se hrálo v zámeckém parku ve Vlčím Poli, někdy kolem roku 1949 -1950 a bylo v režii řitonského řídicího učitele pana Kosiny. Jezdci byli obsazeni do role uherských husarů.

Ještě než se koně vytratili ze selského způsobu života, tak zmizela zmíněná organizace Selská jízda. Kam? Stojí to také za malou připomínku. Němečtí okupanti ji zakázali v roce 1942. Písemnosti byly odevzdány ke skartaci, ale z některých organizací se po válce objevily a jsou uloženy v zemském archivu. Mnoho činovníků této vlastenecké organizace skončilo v koncentračních táborech a někteří i na popravištích.

Po válce, v roce 1945, byl učiněn pokus o její obnovu, ale ministerstvo vnitra, vedené již komunisty, ji spojovalo s Republikánskou stranou zemědělského a malorolnického lidu, která jako pravicová strana byla Košickým vládním programem zakázána. Nejvyšší správní soud však zákaz jako neoprávněný zrušil a organizaci povolil. To se již psal rok 1947 a nastupující KSČ se nehodilo, aby existovala nějaká organizace svobodně smýšlejících sedláků. Jaké plány měli komunisté se selským lidem, předvedli v červenci roku 1947 v Nechanicích u Hradce Králové, kde byla naplánovaná 1. poválečná velká chovatelská slavnost Selských jízd spojená se závody a soutěžemi. I přes veškeré náležité povolení slavnosti, vydalo již komunistické ministerstvo vnitra instrukci k její znemožnění a započalo s přípravou bezpečnostních složek již čtrnáct dní před plánovanou slavností, která měla být 6.-7. července. Od 4. července zahájilo pohotovost 70 příslušníků SNB z Hradce Králové, 35 mužů a dvou důstojníků z Jičína. Z Mladé Boleslavi byl připraven oddíl 40 příslušníků SNB. Žádosti o posily směřovaly na velitelství do Chrudimi, do Kutné Hory a do Litoměřic. Zemské velitelství mělo připraven speciální prapor s 207 muži a 8 důstojníky vybavenými samopaly s 11,5 tisíci kusy ostrých nábojů. Uvedené oddíly se od rána 6. července začaly rozmísťovat kolem Nechanic na

přístupových cestách a v samotném městečku. Osm čelních činovníků Selských jízd bylo internováno do královéhradecké vazební věznice. Po vyjednávání mezi bezpečnostními složkami a představiteli Selských jízd byla slavnost odvolána. Po dvou rušných červencových dnech opouští Nechanice 300 selských jezdců na koních a 5 000 lidí, kteří se slavnosti chtěli účastnit. Hrubá komunistická moc tak zabránila konání slavnosti, která byla řádně povolena.

Odvoláním této slavnosti tak představitelé Selských jízd zabránili předem připravenému masakru českých sedláků a jejich koní. Připravená represivní akce byla zkouškou na to, kam až může komunistická zvůle zajít. Byla to generálka na únorový puč 1948. Již před únorem 1948 bylo předvedeno českému národu

ponížení českého sedláka a byl předveden obraz, jak bude probíhat kolektivizace vesnice. V té době sedláci jen těžko mohli uvěřit, že k tomu tak může v demokratické společnosti dojít.

Postupem doby hospodáři z Veselice museli všechny své koně odvést. To již byli začleněni do místního JZD. Z poslední cesty s koňmi se vraceli domů s prázdnou ohlávku a vzpomínkami. Ve vsi zbyl jen jeden pár koní, s kterým jezdil pan František Burian, většinou pro drobnou potřebu členů družstva. Koně, jako nevykonný výrobní prostředek, nahradily stroje, čemuž se říkalo pokrok.

Kůň byl pro sedláka pojítkem mezi ním a jeho půdou, kterou on a jeho předkové po staletí obdělávali. Svě práci a přírodě sedlák opravdu rozuměl a nadevše si ji vážil. Tento vztah dodnes žádný pokrok nenahradil. Důsledek násilného odtržení sedláka od dávných tradic a od souznění s přírodou, přivedl venkov a jejich lidi dnes do slepé uličky. V současnosti vymyšlené náročné a drahé programy agroturistiky, revitalizace krajiny a obnovy venkova, by nemusely existovat, protože by nebylo co napravovat. Sedláci, chovatelé koní, již nejsou mezi námi, ale vím jedno - se svými znalostmi a s citem k přírodě by dokázali, že bychom

na vesnických cestách koně potkávali dodnes. Jistě již ne jako hlavní tažnou sílu, ale pro jejich potěchu a jako vizitku zdravého a prosperujícího venkova. Nad zmíněnými programy a hlavně nad jejich nákladností, by se sedláci jen s lítostí museli pousmát.

A tak, milí Veselští sedláci, to byla vzpomínka k připomenutí Vás, Vaši práce a Vašich koní. Táto, ty bys jistě řekl: „Co ty můžeš o koních vědět. Vždyť k nim ani nejdeš.“ To byla pravda. Prostě jsem k tomu nebyl. Ale na Vás, Veseličtí sedláci, a na Vaše koně, které byli kulisou mého dětství, jsem nezapomněl.

Po generaci mého otce si koní užila selská mládež již jenom ojedinele. Byli to hlavně Václav a Josef Mocovi, Josef Rýdl, který je i nyní posledním chovatelem koní na Veselici, a můj bratr Josef Matoušek, který před dvaceti lety, v čase předvánočním od nás navždy odešel. Vzpomínkou na Tebe a na Tvůj vztah ke koním, brácho, s připojením vzpomínky celé rodiny, toto malé selské vyprávění končím.

(Napsáno jako volné vyprávění podle vlastních pamětí, archivních záznamů a Sborníku Státního oblastního archivu v Hradci Králové.)

Lád'a Matoušek

VESELICKÁ NÁVES

Náves, o které Vám budu vyprávět, není jen tak ledajaká náves. Je to veselická náves viděná očima veselického kluka kolem let 1949 - 1952, kdy mi byly čtyři až sedm roků.

Pro nás kluky byla náves magickým prostorem, kde se odehrávaly a plánovaly ty nejdůležitější události, jaké kluci mohou vymyslet. Toť se ví, že lumpárny. Právě asi proto se mi prostor návsi tak vryl do paměti. V jeho horní části, při silnici, je Veselický dvůr a naproti němu stojí bývalá Rýdlova

hospoda. Mezi těmito staveními stávala hasičská zbrojnice. A tak náves byla vlastně jen širší cestou kolem dvora a před hospodou. Samotná zbrojnice stávala za plotem dvora. Po cestě dolů vpravo, pod Matičkou, byl malý rybníček s hrází, po které se jezdilo do Jansovy, dnes Bulířovi chalupy. Rybníček lemovaly staré vrby s přibitým zábradlím a vzhledu pod matičkou, stály dva topoly. Zmíněný Veselický dvůr lemoval živý, asi dva metry vysoký jasmínový plot, který byl

pravidelně stříhaný. Do dvora se vjíždělo bránou mezi dvěma lípami nad hasičskou zbrojnicí. Za jasmínovým plotem, byla udržovaná okrasná zahrada a parčík. Dál směrem ke Karlínu proti chlévu, byl ovocný sad. Za plotem spodní části, proti ovčínu byla rybízovna a užitková zahrada. Po hospodaření Brodských, kteří měli dvůr již jen v nájmu, po únoru 1948 byl chvíli dvůr v užívání státního statku a pak jej převzalo místní JZD.

Právě v tomto období, rok si nepamatuji, došlo k zásadní změně veselické návsi i okolí dvora. Náves před hospodou se rozšířila tím, že jasmínový plot se vytrhal a posunul za původní hranici. Později se zbořila i hasičská zbrojnice. Po čase vzal za své i kus zbylé okrasné zahrady a sadu. Ještě asi v roce 1951 byla okrasná zahrada využívána jako venkovní prostor mateřské školky, ale pak se tam zřídil výběh pro slepice, které místnost mateřské školky obsadily. Ze sadu se udělal výběh pro telata. Tím ale úpravy návsi nekončily.

Začala se rozšiřovat cesta zvaná Průhon. U rozšíření cesty, Průhonu, se na chvíli musím zastavit. Jako dítě jsem přihlížel průběhu celé její stavby. Ručně se odkopávala hlína, vyvážela se na planýrku svahu pod silnicí, kde se později vystavěla váha s rampou, a na zavezení rybníčka. Planýrka vozovky se vyrovnala oblázky s pískem a pak se pokládala silniční kámen a štět. Nakonec se vše zasypalo pískem. Obdivoval jsem obrovský fortel stavebníků, občanů Veselice, zvláště pak práci pana Františka Krupky, místního zedníka, který vše řídil a vyměřoval. K ulehčení dopravy při stavbě byla použita drážka s vozíkem na navážení řepných řízků ze statku. Vozík po kolejkách byl tažen volským spřežením pana Chromovského. Dovedl jsem si představit, jak asi probíhala stavba silnice od Bačalek k Domousnicům v délce téměř čtyř kilometrů, někdy v třicátých letech minulého století, jejíž výstavbu tehdy také obec řídila a dědové o tom často s hrdostí vyprávěli. Vše se dělalo ručně,

s řemeslným fortem a bez cizích dodavatelů. V souvislosti s planýrkou pro cestu jsem se zmínil o zavezení rybníčka. Neumím posoudit rozhodnutí o jeho nepotřebnosti, ale pamatuji si jej ještě odbahňovat. A tak mezi jeho posledním odbahněním a likvidací mohlo být rozmezí 3 – 5 let. I u toho odbahnění se musím zastavit. Vzpomenu si na to vždycky, kdykoliv vidím bagrovat nějaký rybník. Jak se to tenkrát provádělo? Středem rybníka byl dřevěný most, po kterém se pojíždělo ručním kolečkem a na ně naložená hlína se vyvážela na hráz a nakládala se na vozy tažené koňmi.

Tak rybníček se nakonec zavezl. Tenkrát se říkalo, že na jeho místě bude park. Ale pak se asi usoudilo, že ten není potřeba, protože jeden se již zrušil při statku. Náhleru sadovnické úpravy dvora a s tím i návsi, nahradil drátěný plot, za kterým byly již jen vidět traktory, vozy od hnoje a sláma. Toto dědictví minulého hospodaření, i když se tam již zemědělská činnost neprovozovala, tam vydrželo téměř dalších dvacet let.

Z příběhu o Veselické návsi vyvstává následující protiklad. Tím je ničení lidské práce na straně jedné (park u dvora) a úsilí o nové dílo na straně druhé (cesta). V protikladu se tak staví účta i neúčta k lidské práci. Přejme si společně, aby neúčta k čemukoliv dobrému pro příště už nenašla v naší společnosti místo.

Dnes má dvůr nového majitele, který započal s jeho razantními úpravami. Přejme mu, aby se dílo dařilo a aby touto prací okolí dvora nabylo na jeho původním kouzlu. Přejme si, aby znovu bylo vytvořeno to, co bylo kdysi zničeno.

A současně nám Veselákům přeji, abychom se zase mohli s hrdostí dívat na další dobré dílo, které k veselické návsi bude jistě dlouhodobě patřit.

O tuto vzpomínku a přání všeho dobrého do budoucna se s Vámi, milí čtenáři, podělil

Láďa Matoušek

KOSTECKÉ PANSTVÍ A OBEC VESELICE

V květnu roku 1639 bylo celé panství kostecké obsazeno švédskou armádou generála Banéra. Švédové stáli před branou hradu a vyjednávali s jeho obránci o podmínkách k vyřešení válečné situace. V té době bylo na hradě uskladněno velké množství obilí a zásob všeho druhu. Byl tam ustájen dobytek nejen z vlastního panství, ale i ze zemanských a rytířských okolních dvorů. Na hradě v té době dlela rovněž okolní šlechta, mezi kterou patřil i rytíř Karel Kouč z Kouče a na Veselici. Hosián, hejtman na Kosti, která s celým panstvím patřila významnému českému velmoži, hraběti Heřmanu Černínu z Chudenic, vydal rozhodnutí vzdát se Švédům bez boje. Tím rozhodnutím měl v úmyslu co nejvíce uchránit zmíněné zásoby a zamezit drancování panství. Kost byla vydána Švédům a stala se kvartýrem hraběnky Banérové, manželky generála. V únoru 1640 švédská posádka na Kosti kapitulovala a vzdala se císařskému vojsku generála Colloréda. Ta na kostecku kvartýrovala až do května 1640. Císařská armáda, místo aby nad kosteckým panstvím držela ochrannou ruku, tak jej nezřízeně drancovala. Co zbylo po Švédech, to padlo do rukou císařských. Po odtažení císařských vojsk nechal hejtman Hosián vystavit nálezy o škodě způsobené

jak švédskou, tak císařskou armádou. O vydání osvědčení požádal hejtman na hradě přítomného rytíře Petra Kouče z Kouče a na Veselici a Viléma Uranoše. Škoda byla vyčíslena na 3 654 kop grošů míšeňských. Krom ztrát na zásobách, byly v soupisu uvedeny ztráty na dobytku a to 37 volů a krav, 14 koní, 60 kusů jalového dobytka, 40 telat, 30 prasat, 287 kusů drůbeže a 2 000 kusů ovcí. Jenom pro srovnání: za hodnotu vyčíslené škody koupili Lobkovicové, předchůdci Černínů na Kosti, dvůr a tvrz Velké Obruby a ves Zeleneckou Lhotu. Události na kostecku v období třicetileté války svedly k sobě dva příslušníky dobové šlechty, kterými jsou hrabě Heřman Černín z Chudenic, který kostecko zakoupil od Václava Eusébia, knížete z Lobkovic v říjnu roku 1637 a rytíře Karla Kouče z Kouče a na Veselici, který Veselici spolu s Rousínovem a Petkovy získal po roce 1623, po rozdělení domousnického panství mezi sebou a svým bratrem. A co měli tito velmožové společného? Drželi společně ves Veselici. Karel Kouč z Kouče a na Veselici držel větší díl vsi kolem dvora a samotný dvůr, a hraběti Černínovi patřila menší část vsi s několika selskými grunty. Výměra orné půdy kostecké části vsi Veselice byla 272 korců, což bylo dle berní roly z r. 1684

(tehdejší katastr) 3 a 3/8 lánu. Uvedené číslo je bez samoty Rychnov, která v té době náležela k Vlčímu Poli, a to bylo rovněž kostecké. Pro porovnání výměry, připadalo tehdy na jeden lán 80 korců polí. Velikost staročeského korce je 28,77 arů, ale hospodářské prameny kostecka uvádějí i jinou, přibližnou výměru. V přepočtu činil veselický díl při Kosti asi 75 hektarů dnešní výměry. Lán jako takový není geometrickou plošnou jednotkou, ale ve starých zápisech se často podle něho uvádí postavení usedlého na gruntě. Jako sedlák láník, půlsedlák půlláník. K uvedené výměře v době veselického dílu při Kosti není úplně jasné kolik gruntů, dnes čísel popisných, ke Kosti patřilo. Číslování domů nebylo ještě zavedeno. Podle dostupných matričních zápisů řitonické a březenské fary z let 1710 – 1910 se jedná asi o č.p. 1, 2, 3, 6, 14, 22, 24, 27 a 29. V té době jich mohlo být při Kosti méně, protože další mohly vzniknout dělením větších gruntů v době pozdější. S určitostí to ale byly grunty č. 1, 2, 3 a 6 - Rychnova. Kostecké panství tvoří dominium z nejvýnosnějších v kraji boleslavském. Tvoří jej 651 poddanských míst (dnes bychom řekli čísel popisných) a pět dvorů. Uváděná část Veselice byla při Kosti až do roku 1739, kdy nový pán na Kosti, Václav Kazimír Netolický z Eisenberka, prodává tzv. osenický díl panství kosteckého, držiteli statku dětenického, hraběti Karlu Bathyanymu, který patřil ke staré uherské šlechtě. Osenický díl tvoří dvůr v Osenicích a část vsi Osenice, vsi Horní a Dolní Rokytňany, Bačalky a části vsi Veselice a Hrubé a Malé Bystřice u Libáně. Hrabě Batthyany již v roce 1758 prodává Dětenice i s veselickým dílem Kryštofu Clam Gallasovy. V držení Clam Gallasů je majetek do roku 1790, kdy jej kupuje Baron Wimmer, aby jej prodal v roce 1808 Filipu Wessenberkovi. Ten jej drží do roku 1866, ale od roku 1848, kdy poddanská správa končí a od r.1878, kdy se obec Veselice osamostatnila od Domousnic, platí katastrální hranice obce tak, jak je známe dnes. Rokem 1848 také končí zápisy pro Veselici v matrikách s dovětkem příslušnosti čísla popisného k panství domousnickému nebo dětenickému.

Poddaní ve vsi k panství příslušející, podléhaly správně jejímu pánovi, který řídil ekonomický rozvoj celého panství a duchovní rozvoj svých poddaných. Pro úplnost popisu dobových poměrů stojí za to se zmínit o dalším správním stupni, krom samotné kanceláře panství. Dnes bychom

ŘÍŠE VĚČNÉHO KLIDU

Říší věčného klidu pro naše předky jsou hřbitovy. Na nich leží naši blízcí z doby nedávné i zapomenuté.

Hroby významných osobností, hrobky a náhrobky velmožů jsou často i našim běžným turistickým cílem.

Víme však, kde odpočívají naši předci, kteří vychovali celé generace Veseláků, o kterých často píšeme i v našem Zpravodaji? Víme, kde odpočívají naši předci, kteří Veselici a naše domovy po staletí budovali a zvelebovali? Víme, kde odpočívají ti, co vychovali celé generace Veseláků? Mnozí to víme, mnozí ne, a tak mi dovolte malé připomenutí.

Na veselickém hřbitově, který v současnosti známe, se pohřbívá až od roku 1925. Před tím bylo místem posledního odpočinku pro Veseláky na hřbitově v Řitonicích. Nejprve kolem kostela, kde ještě začátkem šedesátých let minulého století bylo několik železných křížů a naši praro-

tomu mohli říci „ústavní pojistka demokracie“. Tou je rychta, plnící funkci dnes okresního soudu. Těch bylo v době černínské a netolické na kostecku šest. Obvod jedné rychty obsahoval 6 – 10 osad vesnických. Veselický díl náležel k rychtě doleňátské (dolnobousovské). Nad šesti rychtami byla ještě rychta sobotecká, plnící z dnešního pohledu funkci krajského soudu. V čele rychty stál rychtář a přísedícími byli konšelé. Ti všichni byli ustanovováni nebo potvrzováni výročním soudem purkrechtním. Veselický díl po přičlenění k Dětenicím přešel pod rychtu dětenického panství a na kostecku došlo k úpravě členění rycht. Doleňátská se již v jejích seznamu neuvádí.

Panství (dominium) bylo jakýmsi státem v českém království. Ve dvou panstvích vedle sebe mohly vládnout zcela odlišné poměry. Uvádím proto následující příklad z poměrů v té době v království českém. Toleranční patent, mimo jiné umožňující evangelíkům hlásit se ke své víře, byl vydán římskoněmeckým císařem Josefem II. v roce 1781.

Na kostecku ale existuje spor o kostelík v Křížánku, kde církevní obřady provádí stoletá Eva Svobodová, porodní bába. Občany Zelenecké Lhoty nazývá katolický libáňský farář Stella luteránskými psi, pro jejich neskrývané vyznávání evangelické víry. To je v období let 1718 – 1719, kdy tolerovat nekatolictví bylo trestným činem. Ale na Kosti se Svobodové a zelenskolhotských zastává vdova po Františku Josefu Černínovi, Belgičanka markýza z Westerlo a viníkem sporu označí katolického faráře Stellu a svoje stanovisko hájí i před konzistory v Praze. Ještě na dokreslení, na šumpersku probíhaly čarodějnické procesy až do roku 1696. To je období, kdy veselický díl náleží ke Kosti, a o takových represích se nehovoří. Nebylo tak téměř před tři sta lety temno jako temno, jak jej známe z dějepisu. Tak, jak píší, tak bylo i na Kosti a na veselickém díle při Kosti. V druhé části Veselice, patřící k Domousnicím jsem poměry neměl podle čeho porovnat, ale nábožensky tam bylo asi stejně. Rozdíly však mohly být v robotních povinnostech a odváděných berních.

Pro čtenáře veselického zpravodaje jsem toto připravil ve volném podání podle Knihy o Kosti od Dr. Pekaře, archivních zjištění, porovnání v matrikách řitonické a březenské fary a odůvodněných vlastních úvah.

Lád'a Matoušek

diče věděli komu některé hroby patří. Hřbitovy kolem kostelů se za vlády římsko-německého císaře Josef II. postupně přestaly používat a tak tyto byly zakládány za vsí. Tak je tomu i v Řitonicích, na jejichž současném hřbitově veseličtí pohřbívají před založením hřbitova vlastního.

Dalším významným místem posledního odpočinku veselických evangelíků je i hřbitov při evangelickém kostele v Bošíně u Křince. Na veselickém izraelském hřbitově pohřbívají veseličtí židé od roku 1831.

Uvedená místa jsou pro Veseláky zrovna tak významná, i když bezpočet hrobů je již bezejmenných, a zůstávají jako „velké“ turistické cíle, zmíněné v úvodu.

Věnujme proto všem zapomenutým místům posledního odpočinku Veseláků, v tomto předvánočním čase, alespoň malou vzpomínku.

Lád'a Matoušek

KRAMÁŘSKÁ PÍSEŇ O VESELICI Z ROKU 1869

Poslech kramářských písní býval před dávnými časy neodmyslitelnou součástí poutí, jarmarků a dalších příležitostí, tam kde se scházivali lidé. Náměty bývaly nejrůznější: vraždy, loupeže, povodně a podobně. Většinou byly zpracované do senzačního příběhu a doprovázené kresbami v podobě dnešního komiksu. Zpravidla se týkaly domácích i světových událostí. Autoři je obvykle čerpali z dostupných soudobých novin, případně se o nich dovídali ústním podáním. Pak je zpracovali do veršované podoby, nechali si je vytisknout a zároveň s předváděním je také prodávali.

Velmi oblíbené bývaly zvláště písně s regionálními náměty. V našem kraji byl jejich neplodnějším autorem Josef Tér (1811-1897) z Rovenska pod Troskami. Tiskly mu je nejčastěji jičínská tiskárna Františka Kastránka (1790-1872) nebo mladoboleslavský Josef Zwinkl (1828-1903). Jednou z nich byla i Nová píseň o vražedném činu, který se stal ve vsi Veselici v soboteckém okresu, dne 2. května 1869. Snad bude zajímavá i pro dnešní čtenáře a možná, že si někdo celou záležitost připomene i z rodinných vyprávění. Příběh musel být v písni zkrácen. Bez vážnějšího zásahu do děje mizí třeba postava Františka Chromovského. Také závěr písně není uzavřený. Písnička je tištěna na čtyřech stranách formátu 100 x 162 mm kurentem. Zde ji již přetiskujeme současným pravopisem.

Karol Bílek

*Ach, pro Boha, krajanové, slyšte věci podivné,
mládenci, panny spanilé, jenž znáte lásku věrně;
na soboteckém okresu co jest v pravdě stalo,
v tomto běžícím roku skutečně vykonalo.*

*V té obci na Veselici žila nevinná dcerka
tam žijícího rolníka Pokorného; Marjánka
bylo děvče k milování, as 17 let,
již její nevinné tělo kryje smutný náhrobek.*

*Mládenec ze vsi Ličního, Jan Škalout se jmenoval,
24 roků starý, Marjanku miloval;
tři roky ji v srdci nosil a s ní si přál k oltáři jít,
přeukrutný osud lásky nechtěl mu v tom přízniv být.*

ČERNÁ KRONIKA OBCE

K případu do černé kroniky Vašeho časopisu Vám sdělují, že od posledního příspěvku řešilo Obvodní oddělení policie ČR z Dobrovice v obci Veselice pouze dvě oznámení.

V prvním případě se jednalo o oznámení občana obce Veselice, které nahlásil na Obvodním oddělení policie ČR v Sobotce. V uvedené věci se jednalo o smlouvanou ekologickou likvidaci motorového vozidla s další osobou, která si vozidlo odvezla. Vozidlo však do současné doby nebylo

*Však na den druhého května spolu se umluvili,
že půjdou do Vyššího Poli na pouť co mladé lidi,
když bylo po požehnání, spolu se zas vraceli,
když přišli na Veselici, v hostinci zas tančili.*

*Dívka jsouce ještě mladá láskou jen pohrávala,
neb jiného tanečníka lhostejně milovala,
který s ní šel od muziky, provázel ji k domovu,
ach, Ježíš, Maria, Josef, co se stalo v tu dobu.*

*Jan Škalout na to připraven za nima si pospišil
a Františka Chromovského od Marjanky odstrčil;
nožem ji třikrát bodnul, dvě rány ji v prsa dal,
třetí nožem do lopatek, v ráně vzet nůž zůstal.*

*Tu Marjánka vykřikla, Ježíš, Josef, Maria,
vrah tu od ní hned odskočí, nazpět sebou hodila
na nůž, jenž byl zaražený, zabodnul se tím více,
její bratr slyšel nárek, přišel k pomoci sestře.*

*Hluboko nůž zaražený vytáhl ho v tu dobu,
hned šel zpátky do hostince a ptal se po tom vrah.
Vrah už ten se na útěk dal, těžce raněnou vzali,
k otci do svého příbytku nešťastnou ji odvezli.*

*Na druhý den slavná komis nešťastnou prohlížela,
rozvažujte, rodičové, jaká rána to byla,
když rodiče svoje dítě tak ztrýzněně viděli,
Bože, chraň nás toho činu, takového mínění.*

*Dívka však jest dva měsíce v bolestech se trápila,
v svátosti Boha skrytého v kajícnosti přijala.
Na to v červenci měsíci průvod vznešený měla,
od rodičů a přátelů s bolestí oželená.*

*Jan Škalout co domnělý vrah dosavád v inkvizici
lituje svého přečinu skrz svoji nejmilejší.
Nevíme, co slavná komis za ten čin mu usoudí,
zdaž je vinen či nevinen jak mu zákon usoudí.*

*Mládenci a ctnostné panny, mějte Boha v paměti,
přílišného milování hleďte se varovati,
milujte se k věrné lásce, zachovejte své věnce,
buďte živi podle Boha, náruživost přemocte!*

zlikvidováno, ani vráceno. Věc je šetřena jako přestupek proti majetku.

V druhém případě se jednalo o výjezd k neshodám mezi občany ohledně majetku. Ve věci se jednalo o to, že jeden ze zúčastněných si z domu chtěl odvézt více věcí, než bylo uvedeno v rozhodnutí vydané soudem. Po poučení policisty toto zúčastněný uznal a za přítomnosti policejní hlídky si odvezl jen to, co bylo přiznané soudem.

nstržm. Alena Bubnová, OO PČR Dobrovice

INFORMACE O ŽIVOTĚ V NAŠÍ OBCI

KLOBOUKOVÁ SLAVNOST U BAČALSKÝCH SOUSEDŮ

Dne 14. 7. 2012 proběhl v sousedních Bačalkách již 2. ročník Kloboukové slavnosti. Kromě počasí, které se letos opravdu vydařilo, byla tato akce obohacena o turnaj v nohejbale a ukázkou výcviku policejních psů.

Do soutěže se tentokrát přihlásilo 61 tvůrčích lidiček, což bylo o hodně více než vloni. Hlasovalo se o nejkrásnější či nejtupnější klobouk a to ve 3 kategoriích.

Takto se umístili veselíci soutěžící:

Dětská kategorie:

Luční kvítí Sophie Drahoradová, 1. místo

Kategorie dámy:

Paraplíčko Eva Konývková, 1. místo

Kategorie páni:

Pěnička Dušan Konývka, 2. místo

Vybraná porota dále udělila ještě i několik zvláštních ocenění.

Na závěr chci konstatovat, že jsme zde s manželem strávili velmi příjemné nejen odpoledne, ale i večer, kdy jsme se, po splnění našich povinností, do Bačalek ještě vrátili, poseděli s přáteli a také si zatancovali.

A tak mi dovolu, abych, alespoň touto cestou, poděkovala všem organizátorům a účastníkům této opravdu vydařené akce.

Eva Konývková

DRUHÝ ROČNÍK TURNAJE VE STOLNÍM TENISE PŘED VESELICKOU HOSPŮDKOU

Dne 5. 8. 2012 se konal již druhý ročník turnaje ve stolním tenise před Veselickou hospůdkou. Tohoto turnaje, kterému přálo počasí, se zúčastnilo 6 žen a 12 mužů.

Díky manželům Buckovým mladším, kteří sehnali ještě jeden stůl, mohl tento turnaj propuknout v plné síle. Jelikož

se přihlásilo hodně účastníků, což nás velice potěšilo, jsme mohli hrát systémem „každý s každým“.

Celý turnaj vyvrcholil až v pozdním odpolední, kdy mohla Eva Konývková, jako hlavní pořadatel, vyhlásit výsledky tohoto turnaje.

V kategorii ženy bylo pořadí následující:

1. Eva Konývková
2. Kateřina Skalická
3. Jana Bucková ml.

V kategorii muži bylo pořadí:

1. Petr Konývka
2. Michal Šéfl
3. Dušan Konývka

Všem, kteří se zúčastnili patří poděkování a doufáme, že se příští rok, opět na tomto turnaji, sejdem.

Dušan Konývka

VÝLET NA KOLE OKOLÍM VESELICE

Dne 30. června se uskutečnila 4. projížďka na kole. Jako již tradičně, vyjeli jsme od Veselické hospůdky, ale poprvé to bylo směrem na Domousnice. Počasí bylo spíše na koupání než na kolo, a proto jsem účastníky vedl především po lesních a polních cestách a okolo vody, kde se dalo osvěžit.

Z Domousnic naše cesta vedla na Rabakov, kde po odbočení vpravo jsme lesem i mezi poli dojeli k chatové osadě u Ujkovic. Dál naše cesta vedla k písčáku, kde se někdo osvěžil koupelí a někteří jen posezením ve stínu.

Po osvěžení jsme pokračovali do Ledec a lesní cestou na Jabkenice. Na velké lesní křižovatce jsme odbočili

na Seletice, kde v místní hospodě každý doplnil tekutiny dle vlastního výběru.

Po občerstvení naše cesta pokračovala po silnici zpět do Prodašic a dále do Ledec na zmrzlinu. Po vnitřním ochlazení jsme jeli přes Ujkovice a okolo Borečáku polní cestou do Dolních Rokytňan, kde v bývalém kravíně bylo osvěžení před nejnáročnějším úsekem výletu - vystoupaní přes Horní Rokytňany až na okraj Bačalek. Zde jsme zhlédli okolní obzory a pohodově sjeli na Veselici s tím, že se těšíme na další výlet.

Zdeněk Srb

Z ČINNOSTI OBECNÍHO ÚŘADU VESELICE

- Jednání Zastupitelstva Obce se zúčastnil Mgr. Tomáš Franěk, který zastupitele seznámil se svými plány se statkem. Zároveň bylo dohodnuto umístění oplocení pozemků okolo statku na návsi – plot je posunut cca 2,5 metru na pozemky majitele statku. Dojde k vyměření nově vzniklého pozemku a odprodeji obci,
- ZO projednalo a schválilo žádost manželů Fraňkových o zřízení vodovodní přípojky pro st. p. číslo 1/1,
- ZO projednalo žádost Ladislava Matouška o zpřístupnění veřejné cesty 580/1 (od obce Bačalky k Rychnovům), žádost byla postoupena uživatelům okolních pozemků – Zemědělské a. s. Březno a ing. Slavíkovi,
- ZO projednalo a schválilo prodej pozemku č. p. 335/2 manželům Konývkovým, jedná se o úzký pruh ležící mezi pozemky žadatelů,
- ZO projednalo a schválilo Veřejně právní smlouvu o změně využití území mezi Městským úřadem Dolní Bousov (stavební odbor) a mgr. Tomášem Fraňkem - jedná se o smlouvu nahrazující stavební řízení,
- ZO projednalo a schválilo žádost Tomáše Brezáního o souhlas s vedením elektrické přípojky k pozemku č.170/2 přes pozemek č.119, který je majetkem obce,
- ZO projednalo a schválilo řízení o povolení výstavby rodinného domu Terezy Jírovcové, bytem Mladá Boleslav.
- ZO projednalo a schválilo Smlouvu o dílo s s firmou Ochrana podzemních vod s. r. o. se sídlem v Praze.

**Miroslav Pažout starosta obce,
Marcela Šafránková**

PŘÁNÍ K 80. NAROZENINÁM PŘEDSEDY REDAKČNÍ RADY ING. JIŘÍHO CAMPRA

K významnému výročí 80. narozenin našeho rodáka, **Ing. Jiřího Campra** (13. 12. 1932), mu přejeme vše nejlepší, hlavně zdraví a výdrž v dosavadním životním elánu.

Ing. Jiří Campr se v roce 2004 ujal vedení redakční rady našeho časopisu, plynule navázal na práci svých předchůdců a pod jeho vedením dosud vyšlo 18 čísel (22-39). Za 8 let své činnosti, při konstruktivní spolupráci se všemi členy redakční rady i členy Zastupitelstva obce, došlo ke zvýšení úrovně našeho časopisu. Nejenže se dále zkvalitnil jeho obsah zavedením několika pravidelných rub-

rik, ale došlo také ke zkvalitnění jednotlivých jeho článků, jakož i zlepšení styku s dopisovateli. Elektronizací časopisu došlo také ke zkvalitnění styku s našimi čtenáři, čímž dále vzrostla jeho hodnota. Významnými se staly také změny v uspořádání a vzhledu časopisu.

S Ing. Jiřím Camprem si přejeme mít i nadále tvůrčí spolupráci a přejeme mu dobré zdraví a stálou pohodu.

**Redakční rada časopisu Zpravodaj Veselice
Zastupitelstvo obce Veselice**

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA 7 – 12 2012

80 let	13. prosince	ing. Jiří Campr,
70 let	19. září	Václav Rys
60 let	8. prosince	Petr Novák
55 let	9. října	Martin Brezání
	27. prosince	Zuzana Bobková
50 let	26. července	Vladimír Burda
40 let	1. září	František Pažout
	10. října	Pavčina Křížová
	14. října	Milan Rys
35 let	8. října	Jaromír Šuk
	23. října	Martina Jakubcová
30 let	27. listopadu	Šárka Brzobohatá

SŇATEK UZAVŘELI

Šárka Karbanová a František Brzobohatý v Libáni 22. června 2012

NAROZENÍ OBČÁNKŮ

24. července 2012 Matyáš Brzobohatý

NOVÍ OBČANÉ OBCE

Tomáš, Monika, Filip a Viktorie Brezání, Veselice 25

ODHLÁŠENÍ

Květa Havránková a Miroslav Donát, Veselice 30

ČTENÁŘSKÉ OHLASY A DOPISY

Poděkování za přání

Děkuji srdečně za blahopřání k mým 81. narozeninám, které mě velice potěšilo.

Ludmila Antošová

Úmrtí

S velkým zármutkem sdělujeme všem přátelům a známým, že dne 20. 6. 2012, ve věku 87 let, zemřel pan Josef Campr ze Sokolova, rodák z Veselice čp. 59.

Kdo jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku.

synové - Jiří a Milan Camprovi
sourozenci - Karolina Buková a Ing. Jiří Campr s rodinami

Úmrtí a vzpomínka

Se smutkem v srdci oznamujeme, že dne 21. září 2012 zemřela, ve věku nedožitých 94 let, paní Marie Najmanová.

Dne 9. září 2012 uplynuly 2 roky od úmrtí pana Jaroslava Najmana

S láskou vzpomínají dcery s rodinami

Marcela Šafránková

Z ČINNOSTI SPOZ VESELICE

V květnu 2012 oslavila své úctyhodné narozeniny paní **Vlasta Doškářová**.

Druhým oslavencem, který oslavil půl století svého života byl pan **Radosta Miroslav** a také pan **Burda Vladimír**.

V červnu oslavila své 95. narozeniny paní **Marie Rýdlová** a 81. narozeniny **Ludmila Antošová**.

Září patřilo panu **Václavu Rysovi**, který oslavil své 70. jubileum.

Všem oslavencům upřímně blahopřejeme.

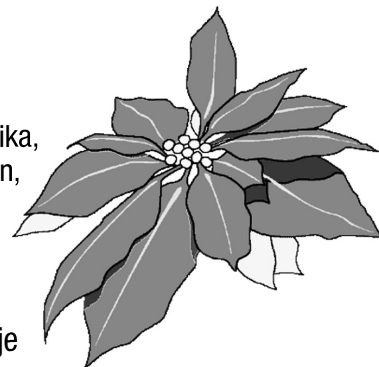
Za SPOZ

Jarmila Bulířová, Věra Pažoutová

PŘÍSPĚVATELÉ NA ČASOPIS (DO 7. LISTOPADU 2012)

Antošová L., Ďoubalíkovi, Marešová Marie, Spárová Jaroslava, Železná Monika, Dufkovi, ing. M. Halama, Šoltys Martin, Haken J., Šolcová Zdena, Vojtíšek Milan, Matějková Marie, Brezániová Libuše, Pacákovi, Najman Stanislav, Bucková Jana, Runčík Jakub, Drahoradovi, Tauchmanová Marie, Ludmila Antošová, Jansovi, Ladislav Matoušek, Koliáš Jan, M. Kouba, ing. J. Campr, L. Šmejkalová, Navrátilovi, K. Fischer.

Všem přispěvatelům redakční rada upřímně děkuje

DĚJINY ADVENTU A VÁNOČNÍ ÚVAHA

O historii vánočního období bylo již mnohokrát vše řečeno, přesto dovolte, abychom se několika slovy opět zmínili, tentokrát o adventu.

Advent (z lat. adventus příchod) je začátek liturgického roku a přípravou na Vánoce. V teologickém smyslu se advent vyznačuje dvojím očekáváním – slavností narození Ježíše Krista a jeho druhého příchodu na konci času. Stopy adventní liturgie lze nalézt již v polovině 5. století v Ravenně. Teprve v polovině 6. století se objevuje také v Římě. V obou případech byl advent chápán jako příprava na slavení Narození Páně. Naproti tomu v Gálii vlivem iroskotských misionářů (Kolumbán Mladší) získala adventní doba postní ráz a byla chápána jako kající příprava na druhý příchod Kristův na konci času. Z adventní mše bylo vypuštěno Gloria a užívala se postní fialová barva mešních rouch. Něco z těchto postních obyčejů proniklo ve 12. století i do římské liturgie; především už zmíněné vynechání Gloria a liturgická barva. Postní ráz adventu se však v Římě neprosadil. Západní církev slavila různý počet (4 až 6) adventních nedělí. Papež Řehoř Veliký stanovil čtyři adventní neděle. Přestože francký král Pipin III., stejně jako jeho syn Karel Veliký, nařídili v celé říši dodržovat papežovo ustanovení, čtyři neděle se prosazovaly jen velmi zvolna. Zdá se, že teprve v 10. – 11. století se čtyřtýdenní advent ujal v celém galskofranckém prostoru. Ambroziánský rítus Milánské arcidiecéze slaví šest adventních nedělí doposud.

Advent v církevním kalendáři

Advent začíná 1. nedělí adventní, tedy nedělí mezi 27. listopadem a 3. prosincem. Konec adventu pak představuje západ slunce Štědrého večera. Liturgickou barvou je fialová.

Pravoslavná církev dodržuje až dodnes šestitýdenní advent, který trvá od 15. listopadu do 24. prosince, a to jako období postu. U pravoslavných advent není začátkem

církevního roku, neboť na Východě začíná církevní rok už 1. září.

V západní tradici je advent také dobou zklidnění. Odpovídalo to životnímu stylu našich předků za dlouhých prosincových nocí. Dnes je však advent komerčně využíván, a proto o něm jako o době ztišení lze mluvit jen v prostředí křesťanských tradic. Výrazným symbolem adventu je adventní věnec ozdobený čtyřmi svíčkami podle počtu adventních nedělí. Děti otevírají obvykle adventní kalendář.

Česká hudební tradice se může pochlubit výjimečným počtem kvalitních adventních písní. Uplatňují se zejména při jitřních mariánských mších zvaných roráty.

Adventní věnec je symbolem nového liturgického roku a přípravou na Vánoce.

V současnosti se jednotlivé adventní neděle označují jako železná, bronzová, stříbrná a zlatá. Toto označení je čistě komerční a nemá nic společného s křesťanskou tradicí. Cílem tohoto označení je pouze povzbudit komerční pojetí Vánoc a podpořit zákazníky v nakupování vánočních dárků a potravin. O těchto nedělích mají obchodníci obvykle prodlouženou otevírací dobu. Adventní věnec je symbolem nového liturgického roku a přípravou na skutečné Vánoce.

Vánoční úvaha

Období předvánoční, adventní je „očekávání“ narození. Je zajímavé nakolik jsou Vánoce jednoznačně nejoblíbenějším svátkem, slaví je všichni lidé nejen euroatlantické civilizace a současně si někteří neuvědomujeme anebo nějak neprožíváme, že se jedná o svátky v prvé řadě náboženské, kdy se slaví tzv. „narození spasitele“, který byl údajným přímým synem boha a lidské ženy.

Rozsvícený vánoční stromek a dárky pod ním jsou výrazem tepla rodinného kruhu.

Betlém, byť papírový, je v tomto ohledu smysluplný. Je vstupenkou do roviny duchovní, naplněné očekáváním narození „Spasitele“. Věřící se scházejí v prozářeném prostoru kostelů, aby za doprovodu varhan zazpívali o jitřní mši „Narodil se Kristus Pán, veselme se.“

Mnoho lidí lépe přijímá příležitost udělat někomu radost dárkem. Vánoční stromeček, ozdobený většinou vzácnými pokrmy (dnes čokoládovými bonbony), je součástí Vánoc přibližně od konce 17. století.

O Vánocích potkáváme své sousedy a známé jako jindy, ale přece jen jsme si v tomto čase nějak bližší. Podáním

ruky a přátelskými slovy vyjadřujeme vzájemnou úctu a pospolitost.

Přejme si, aby toto chování zůstalo samozřejmostí celoročně. Dobro, přátelství, úcta k člověku, tradicím a hodnotám, víra v lepší život.

Vánoce opravdu nejsou o dokonalosti a kvantitě, ale o štěstí a pohodě.

V každém období našeho života vnímáme Vánoce trochu jinak a po svém.

Je to období krásné.

Malé děti píší Ježíškovi, jaké dárky by jim udělaly radost. Vždyť určitě tolik nezlobily a Ježíšek stromeček a dárky určitě přinese.

Děti se snaží být poslušnější i když to není jednoduché. Učí se koledy a básničky, aby Ježíškovi udělaly radost a ukázaly, že se snaží být poslušní i když je to někdy pro ně opravdu těžké.

Rodiče nechávají děti v nejistotě, ale pozorně jim naslouchají, aby pod stromečkem viděli zářící dětská očička.

Dorůstající děti už vědí své, ale přesto nedočkavě čekají, jaké dárky budou pod stromečkem, vždyť i oni věří, že nezlobily. Také mají starost a vlastnoručně vyrábějí dárky, které pak rodiče vždy nejvíce potěší.

Dříve narození zvažují slavení, i když vše prožili již se svými dětmi. Nedá to však ani jim a chtějí i nadále svým dospělým dětem a vnoučatům vytvářet to krásné prostředí. Hlavně si přejí, aby dospělé děti se svými rodinami žily ve zdraví a spokojenosti.

Všichni svým způsobem, někdy i s větším vypětím, se chystáme na vánoční čas. Vánoční svátky si užíváme a uvědomujeme si, jaká by byla škoda připravit se o toto příjemné období, kdy se zastavíme a na chvíli zapomene-me na problémy a starosti všedních dnů.

Vzpomínky na prožité vánoční svátky v nás zůstávají navždy, čas od času se k nim ve vzpomínkách rádi vracíme.

Navrátilovi

Přejeme všem mnoho sil k přípravě všeho, co pěkným Vánocům nutně předchází.

Přejeme vám, našim čtenářům, pěkné a veselé Vánoce, dětem bohatou nadílku pod stromečkem a splnění všech tajných přání.

Do nového roku pak přejeme vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí a lásky, abychom si vážili přírody a života, aby nevymizela vzájemná úcta a velká míra vzájemné tolerance.

Redakční rada a Zastupitelstvo obce